

Als het einde naderbij komt - Thuis, in een verpleeghuis of in een hospice sterven?

bron <https://mantelzorgelijk.nl> – augustus 2019

Uiteindelijk krijgen we er allemaal mee te maken: het overlijden van je ouder(s) waar je zo intensief voor zorgt. Je wilt er waarschijnlijk helemaal nog niet aan denken, maar ook daar wil ik het op Mantelzorgelijk zo nu en dan wel over hebben. Ik weet het: praten over de dood is niet makkelijk, maar uit ervaring weet ik dat het nog veel moeilijker wordt, als je er nooit met je dierbare en/of familieleden over gesproken hebt. Onvoorbereid bent of naar alles wat je dierbare wenste moet gaan gissen. Om je een beetje op weg te helpen schrijf ik zo nu en dan dus toch maar een blog over dat einde. Om je het je straks hopelijk iets gemakkelijker te maken.

Wat komt er bijvoorbeeld allemaal kijken bij palliatief-terminale zorg? Kan je dierbare thuis, in een verpleeghuis of in het ziekenhuis overlijden of kan dat misschien in een hospice? Wat moet je regelen? Heeft het financiële consequenties?

Palliatief-terminale zorg

Wanneer iemand recht heeft op palliatief-terminale zorg kun je 24 uren zorg inschakelen. Dit wordt ook wel terminale thuiszorg genoemd. Met deze zorg is er dag en nacht een verpleegkundige in huis. Toen mijn moeder 7 jaar geleden in het ziekenhuis te horen kreeg dat ze uitbehandeld was, wilde ze graag thuis sterven. Wij dachten dat wij met elkaar de laatste zorg wel konden geven, maar een transferverpleegkundige van het ziekenhuis overtuigden ons van terminale thuiszorg en regelde dit meteen voor ons. Daar zijn we haar tot op de dag van vandaag nog dankbaar voor omdat we de laatste fase echt als kinderen en echtgenoot met mijn moeder hebben kunnen doormaken, zonder de zware en intensieve zorg. De zorgverzekeraar kan ook helpen bij het vinden van een organisatie die deze vorm van zorg aanbiedt. Als de verzekeraar de organisatie inschakelt, worden de kosten rechtstreeks verrekend. Je hoeft dus niet eerst zelf te betalen en achteraf te declareren.

Hospice

Een hospice is een zorginstelling die zich gespecialiseerd heeft in palliatieve zorg. Deze hospicevoorzieningen zijn bedoeld voor mensen die in hun laatste weken of maanden, om wat voor een reden dan ook, niet thuis of in het ziekenhuis kunnen/willen verblijven. Er zijn enkele honderden hospicevoorzieningen in Nederland. Mantelzorgers kunnen daar ook gewoon bij de zorg betrokken blijven als dat gewenst wordt. De meeste voorzieningen kennen geen vaste bezoeken. Naast kunnen gebruik maken van aparte logeerkamers, maar in de praktijk wordt vaak een extra bed in de kamer gezet. De sfeer in een hospice of op een afdeling voor palliatieve zorg is, in tegenstelling tot de verwachtingen die bij velen leven, allerm minst zwaar.

In de meeste hospices wordt het verblijf en de zorg vergoed door zorgverzekeraars. Wel heb je hiervoor een verklaring van behandelend arts of huisarts nodig. Er geldt – afhankelijk van de hospice – wel een eigen bijdrage, die soms toch door een aanvullende verzekering gedekt wordt. Hospices vallen niet onder het eigen risico.

Als je dierbare in een verpleeghuis woont mag hij of zij daar tot het einde verblijven. Als de dood dichtbij komt, kun je ook overwegen om hem of haar naar een hospice te verhuizen. Ook kun je je dierbare naar huis halen om te sterven. Uiteraard moet je dat laatste als mantelzorger wel aankunnen. In ons geval zou mijn vader dan bij een van zijn kinderen moeten sterven omdat hij zelf geen huis meer heeft. Als je dierbare in een verpleeghuis woont met een indicatie van de wet langdurige zorg (WLZ) , komt de vergoeding voor palliatief-terminale zorg ook gewoon uit de WLZ.

Eigen keuze

Thuis, in een verpleeghuis of in een hospice sterven is natuurlijk ieders eigen keuze. Kies vooral wat bij jullie past, maar praat er voor die tijd goed over met elkaar. Wie ooit heeft meegemaakt dat een dierbare op liefdevolle en zorgzame wijze aan het eind van zijn of haar leven kwam, weet dat sterven niet per se rampzalig hoeft te zijn. Zoals ik het destijds met mijn moeder heb ervaren levert goed geregelde palliatief-terminale zorg niet alleen de stervende, maar ook zijn of haar dierbaren iets op.